

UZASADNIENIE

W dniu 26 października 2020 r. powódka A. N. wniosła pozew przeciwko E. K. o przywrócenie naruszonego posiadania nieruchomości położonej w S. gmina S..

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2021 r. Sąd ustanowił dla powódki A. N. pełnomocnika z urzędu, pełnienie obowiązków którego Okręgowa Rada Adwokacka w P. powierzyła adw. M. D.. Pełnomocni powódki wnosili ponadto o obciążenie pozwanej zwrotem kosztów procesu na rzecz powódki oraz przyznanie na jego rzecz wynagrodzenia za pełnienie obowiązków pełnomocnika z urzędu powódki.

Pozwana E. K. wносиła o oddalenie powództwa oraz obciążenie powódki kosztami procesu, w tym zwrotem na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. N. i E. K. są siostrami (bezsporne).

Nieruchomość położona we wsiach M. i S. gmina S. stanowi przedmiot współwłasności spadkobierców M. S. zmarłego 27 grudnia 1996 r. oraz J. S. zmarłej 2 listopada 2019 r., rodziców A. N. i E. K.. A. N., E. S., L. S. i D. S. są współwłaścicielami nieruchomości w udziałach po 3/40 części każdy; pozostały udział we współwłasności nieruchomości przysługuje E. K. (akta I Ns 332/18, I Ns 397/19).

W skład nieruchomości wchodzi m. in. zabudowana działka położona we wsi S.. Jest to działka siedliskowa. Od 2018 r. nikt nie mieszkał na tej działce. J. S. przebywała na stałe w zakładzie opiekuńczo – leczniczym (zeznania powódki A. N. k. 90).

A. N. nie zamieszkuje na tej nieruchomości od lat 80-tych XX wieku. Nie dysponowała od tamtej pory kluczami do budynku. Odwiedzała rodziców okresie ich zamieszkiwania na nieruchomości (zeznania powódki A. N. k. 90).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt spraw I Ns 332/18 oraz I Ns 397/19, jak również zeznań powódki A. N. (k. 90). Sąd dał im wiarę, uznał je za spójne i logiczne.

Bezspornym jest, że powódka A. N. nie była posiadaczem spornej nieruchomości, chociażby nawet zależnym. Podnoszone przez powódkę okoliczności, co do posiadania przez nią tytułu własności do nieruchomości, nie są przez pozwaną E. K. kwestionowane, nie mają jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Podobnie ocenić należy zarzuty powódki A. N., iż nie dysponuje środkami finansowymi na prowadzenie sprawy o dział spadku i zniesienie współwłasności czy też znajdowania się w budynku mieszkalnym jej nieruchomości, które – jak twierdzi – użyczyła rodzicom. Bez znaczenia również dla niniejszego procesu pozostaje jej zamiar opiekowania się nieruchomością.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 344 § 1 kc przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem.

W postępowaniu o naruszenie posiadania sąd bada tylko ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia. Ograniczony zakres rozpoznania sprawy wynika już z treści przepisu, który na marginesie niejako pozostawia kwestię prawidłowości stanu posiadania sprzed naruszenia i dobrej wiary naruszającego. W wyroku sąd określa czynności, które ma podjąć lub których ma zaniechać naruszający.

W ocenie Sądu, powództwo A. N. nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ustalił w niniejszej sprawie, że nie wystąpiło samowolne naruszenia posiadania nieruchomości przez pozwaną E. K. na szkodę powódki A. N.; powódka A. N. nie jest posiadaczem nieruchomości od około 40 lat. Okoliczność, że przysługuje jej udział w prawie współwłasności spornej nieruchomości, pozostaje poza sporem, nie ma jednakże znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem, współwłaściciel pozbawiony posiadania rzeczy, może osiągnąć ochronę swych interesów w dwojaki sposób: może wystąpić o zniesienie współwłasności albo wystąpić z wnioskiem o uregulowanie przez sąd sposobu korzystania oraz zarządu rzeczą wspólną (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1963 r. w sprawie III CO 33/62). Podobnie w uchwale z dnia 16 czerwca 1967 r. wydanej w sprawie III CZP 45/67 Sąd Najwyższy podkreślił, że w wypadku gdy zakresu współposiadania nie da się ustalić (art. 346), roszczenie o ochronę posiadania - tak w stosunku do jednego z współposiadaczy, jak i w stosunku do osoby, która dokonała naruszenia posiadania na jego korzyść - nie przysługuje także wtedy, gdy współposiadacz został pozbawiony posiadania w całości.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zgodnie z art. 98 kpc, powódkę A. N. należy uznać za przegrywającą niniejszy proces.

Sąd zasądził zatem od powódki A. N. na rzecz pozwanej E. K. kwotę 320,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość tych kosztów Sąd ustalił stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Jednocześnie Sąd przyznał adw. M. D. za pełnienie obowiązków pełnomocnika z urzędu powódki A. N. wynagrodzenie w kwocie 160,00 zł wraz z podatkiem VAT w wysokości 23 % od tej sumy, koszty procesu w tym zakresie przejmując na rachunek Skarbu Państwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu Sąd ustalił stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.